

Berliinin julkilausuma digitaalisesta yhteiskunnasta ja arvopohjaisesta digitaalisesta hallinnosta

ministerikokouksessa

Saksan EU-puheenjohtajuuskaudella

8. joulukuuta 2020

Johdanto

Digitalisaatio avaa uusia mahdollisuuksia ja uusia tapoja sosiaaliseen osallistumiseen ja julkiseen mielipiteenmuodostumiseen ja antaa mahdollisuuden parantaa kaikkien yhteiskuntaan kuuluvien sitoutuneisuutta. Digitaalitekнологia tarjoaa uusia tapoja ratkaista yhteiskunnallisia ongelmia ja tehdä hallinnosta ja julkisista palveluista entistä tehokkaampia. Yhteiskuntiemme tulisi pystyä täysin hyödyntämään nämä uudet mahdollisuudet. COVID-19-pandemialla on edelleen merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia koulutuksen, talouden, ja yleisen käyttäytymisen kannalta. Samalla se myös korostaa, miten digitaalitekнологia voi auttaa yhteiskuntiamme vastaamaan tehokkaasti äkillisiin ja äärimmäisiin haasteisiin ja mahdollisuuksia kehittää innovatiivisia digitaalisia työkaluja, jotka ovat Euroopan unionin arvojen ja perusoikeuksien mukaisia. Tämä on kuitenkin mahdollista vain, jos ihmisillä on riittävä osaaminen ja heillä on helposti käytettävissään tarvittavat tekniikka ja tarvittavat yhteydet. Meidän on tutkittava tarkemmin, mitä pandemia on meille opettanut kriisien ehkäisystä ja kriiseistä toipumisesta ja millaisen sysäyksen sen on antanut digitalisaatiolle. Meidän on hyödynnettävä tämä ainutkertainen tilaisuus ja muovattava entistä aktiivisemmin jäsenvaltioiden digitalisaation strategista suuntaa.

Vuoden 2017 Tallinnan julkilausuma sähköisestä hallinnosta oli merkittävä virstanpylväs palvelulähtöiselle, luotettavalla ja innovatiiviselle sähköiselle hallinnolle Euroopassa. Julkilausuman tavoitteet ja puitteet ovat edelleen kiistattomia, joten vahvistamme yhteisen poliittisen sitoutumisemme esitettyihin toimintalinjoihin laadukkaiden, käyttäjäkeskeisten ja saumattomien rajat ylittävien digitaalisten julkisten palvelujen varmistamisesta sekä kansalaisille että yrityksille kehittäessämme tulevaisuuteen suuntautuvia EU:n sisämarkkinoita. Modernin ja innovatiivisen digitaalisen hallinnon onnistuminen edellyttää mahdollisimman monen yhteiskuntaan kuuluvan osallistumista siihen. Erityisesti tämä koskee ihmisiä, joita digitalisaatio, tietoturva ja yksityisyyden suoja huolestuttavat tai joilla on vaikeuksia pysyä mukana tekniikan nopeassa kehityksessä. Kysymys on siitä, että kansalaisille, jotka haluavat hyödyntää digitalisoituneen maailman tarjoamia etuja, annetaan todellinen mahdollisuus digitaaliseen vaikuttamiseen. Kaikki tulisi pystyä hyödyntämään digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia. Ketään ei pidä jättää ulkopuolelle.

Tämä julkilausuman tavoitteena on edistää arvopohjaista digitalisaatiota mahdollistamalla digitaalinen osallistuminen ja osallisuus yhteiskunnissamme ja vahvistamalla niitä. Tarvitsemme kompassin, jonka avulla

voimme varmistaa, että digitalisaation suunta on oikea suhteessa yhteisiin eurooppalaisiin perusoikeuksiin ja arvoihin ja että se muovautuu osallistavissa prosesseissa, joita kenties on uudistettava ottamalla kansalaiset ja suuri yleisö mukaan avoimiin kuulemismenettelyihin sekä verkossa että muilla tavoin. Euroopan unionista tehdyn sopimuksessa (SEU) esitetyllä tavalla haemme innotuksemme *"Euroopan kulttuurisesta, uskonnollisesta ja humanistisesta perinteestä, josta kehittyneitä yleismaailmallisia arvoja ovat ihmisen loukkaamattomat ja luovuttamattomat oikeudet sekä vapaus, kansanvalta, tasa-arvo ja oikeusvaltioperiaate."* Suhtaudumme myönteisesti kaikkiin meneillään oleviin pyrkimyksiin kehittää maailmanlaajuisia digitaalista yhteistyötä, erityisesti YK:n pääsihteerin digitaalisen yhteistyön tiekarttaan, sekä halukkaiden maiden ryhmän kaltaisiin meneillään oleviin hankkeisiin, joiden tavoitteena on yhdistää voimat digitalisaation edistämiseksi EU:n tasolla. Varmistamalla, että digitalisaatio perustuu vahvoihin yhteisiin demokraattisiin ja eettisiin arvoihin ja seuraavassa esitettyihin periaatteisiin, voimme hyödyntää uusia teknologioita yhteiseksi hyödyksi ja edistää Euroopan unionin lähentymistä.

I. Periaatteet

Tunnustamme Euroopan unioni perustana olevat lait, säännöt ja arvot¹ sekä digitalisaation ja sisämarkkinoiden vahvistamisen kannalta olennaiset aloitteet, lait ja strategiat² ja vahvistamme sitoutumisemme yksilönvapauksien ja oikeuksien noudattamiseen ja puolustamiseen varmistaen samalla, että niitä käytetään loukkaamatta muiden oikeuksia ja vapauksia. Vahvistamme, että julkinen sektori on olennainen osa sisämarkkinoita ja liikkeellepaneva voima uusissa ja innovatiivisissa teknisissä ratkaisuissa julkisiin palveluihin ja yhteiskunnallisiin haasteisiin. Viranomaisten on kaikilla tasoilla näytettävä esimerkkiä Euroopan unionin perusteiden vahvistamisessa toteuttamalla seuraavat peruseriaatteet digitaalisessa ympäristössä:

¹ erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaiset perusoikeudet

² neuvoston päätelmät 9. kesäkuuta 2020 "Shaping Europe's Digital Future"; neuvoston päätelmät 7. kesäkuuta 2019 "future of a highly digitised Europe beyond 2020: Boosting digital and economic competitiveness across the Union and digital cohesion"; komission digitaalinen lainsäädäntöpaketti, mukaan lukien kokonaisstrategia Euroopan digitaalista tulevaisuutta rakentamassa, Euroopan datastrategia ja Valkoinen kirja tekoälystä; sähköistä hallintoa koskeva Tallinnan julkilausuma ja sähköisen hallinnon toimintasuunnitelma 2016-2020 sekä niissä esitetty yhteinen sitoutuminen käyttäjakeskeisyyteen, palvelujen yksinkertaisuuteen, helppokäyttöisyyteen, esteettömyyteen ja toimivuuteen; vahvistettu sähköistä hallintoa koskeva EU:n strategia ja hallinnon yhteentoimivuusstrategia [valmisteilla]; saavutettavuusdirektiivi, joka takaa julkisen sektorin verkkosivustojen saavutettavuuden 80 miljoonalle vammaiselle EU-kansalaiselle; Euroopan osaamisohjelma kestävän kilpailukyyn, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja selviytymis- ja palautumiskyvyn tueksi; Next Generation EU -väline, joka tukee COVID-19-pandemian jälkeistä kestävää ja kriisinsietoista kasvua; yhteistä digitaalista palveluväylää koskeva asetus, joka mahdollistaa helppokäyttöisen rajat ylittävän pääsyn sähköisiin julkisiin palveluihin; eIDAS-asetus, jonka tavoitteena on tarjota luotettava rajat ylittävä digitaalinen henkilöllisyys palvelujen yhteentoimivuuden varmistamiseksi kaikkialla EU:n alueella; vapaaehtoiseen tietojen luovuttamiseen perustuvat tietohallintosäännöt, jotka edistävät yhteisten, turvallisten ja luotettavien eurooppalaisten data-avaruuksien kehittämistä strategisten alueiden tarpeisiin julkisten tietojen saatavuuden ja tietojen vapaan liikkumisen varmistamiseksi, esimerkiksi direktiivi avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä, "Euroopan datastrategia" (COM (2020) 66 final) ja asetus muiden kuin henkilötietojen vapaan liikkuvuuden kehyksestä Euroopan unionissa henkilötietojen suojaamista koskevan lainsäädäntökehyksen, erityisesti yleisen tietosuoja-asetuksen, mukaisesti; kyberturvallisuussäädös, verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuudesta annettu direktiivi (NIS-direktiivi) sekä neuvoston päätelmät kyberturvallisuuskäytävistä ja kykyjen kehittämisestä EU:ssa,

(1) Perusoikeuksien ja demokraattisten arvojen voimassaolo ja kunnioittaminen

Kaikilla ihmisillä on yhtäläinen oikeus tulla kohdelluksi kunnioittavasti ja tasapuolisesti – sekä analogisessa että digitaalisessa ympäristössä. Euroopan unionin nykyiset oikeudet, arvot ja oikeusperusta ovat voimassa kaikkia viestintämenetelmiä käytettäessä riippumatta siitä, käytetäänkö analogista vai digitaalista muotoa vai jotakin niiden yhdistelmää. Yhteisen arvoperustamme, kuten oikeusvaltioperiaatteen, ihmisarvon kunnioittamisen, itsemääräämisoikeuden ja yhteisten eettisten arvojen, täytyy toteutua myös digitaalisessa maailmassa. Eurooppalaista demokratiaa on suojeltava sekä disinformaatiolta että suoranaisilta hyökkäyksiltä vaaleja vastaan ilmaisunvapautta vaarantamatta. Kaikkien kansalaisten täytyisi pystyä varmistamaan verkon, verkkosivustojen ja sovellusten tietojen aitous. Kaikkia, erityisesti lapsia ja nuoria, on suojeltava parhaalla mahdollisella tavalla haitalliselta kybertoiminnalta, kuten verkkokiusaamiselta, häirinnältä tai verkkoviettelyltä. Tavoitteenamme on digitalisaatio, jossa jokainen ihminen hyväksyy, että Euroopan unionin perusoikeuskirjassa määritellyt oikeudet ja vapaudet sekä toisen kunnioittamisen, avoimuuden, yksityisyyden suojan ja tietojen aitouden kaltaiset yhteiset perusarvot muodostavat perustan kaikelle kanssakäymiselle myös digitaalisessa ympäristössä.

(2) Sosiaalinen osallistuminen ja digitaalinen osallisuus digitaalisen maailman muokkaamiseksi

Kaikkien EU-alueen asukkaiden tulisi pystyä osallistumaan digitaaliseen toimintaan ja hyödyntämään sen mahdollisuuksia ehdoitta ja syrjintää kokematta. Tunnustamme, että kaikkia yhteiskunnan osa-alueita, myös vähäosaisia ryhmiä ja vammaisia, koskeva tasapuolinen pääsy avoimeen internetiin on mielipiteiden monimuotoisuuden, moniarvoisuuden, innovaatioiden ja edistyksen perusta. Hallitusten ja viranomaisten kaikilla tasoilla tulee näyttää esimerkkiä ja tarjota digitaalisia palveluita, jotka vastaavat kansalaisten digitaalisia tottumuksia ja kehittyvät niiden mukana. Koska valtaosa kansalaista käyttää internetiä mobiililaitteilla, meidän on kunnioitettava paradigmaa siirtymästä sähköisestä hallinnosta mobiiliin hallintoon edistäessämme osallistamista tai pyrkiessämme tarjoamaan saumattomia, läpinäkyviä, saavuttavissa olevia ja helppokäyttöisiä sähköisen hallinnon palveluita. Kansalaisten on pystyttävä käyttämään näitä digitaalisia palveluita ilman juridista asiantuntemusta. Yhteiskuntiemme jäsenillä tulee olla mahdollisuus osallistua digitaalisen muutoksen muovaamiseen sekä jakamaan ajatuksensa ja sisältönsä muiden kanssa esteettä ja kolmansien osapuolten oikeuksia loukkaamatta. Julkisen sektorin tulee rohkaista tällaista laaja-alaista poliittisten osallistumista ottamalla yhteiskunta mukaan julkisten palveluiden suunnitteluun yhteiskehittämisen, kokeilujen ja yhteistyön kautta.

(3) Vaikutusmahdollisuuksien kehittäminen ja digiosaaminen

Jokaisen eurooppalaisen ihmisen ja yrityksen tulee pystyä toimimaan digimaailmassa varmasti ja itse valitsemallaan tavalla. Käyttäjillä tulee olla mahdollisuus hallita omaa digitaalista identiteettiään sekä suojata henkilötietonsa ja yksityisyytensä verkossa. Heidän tulee olla tietoisia kyberrikollisuuden ja muiden tietoturva- ja tietosuojauhkien aiheuttamista digitaalisen maailman riskeistä. Kansalaisilla ja yrityksillä tulee olla mahdollisuus saumattomaan ja helppoon vuorovaikutukseen julkishallinnon kanssa digitalisaatio oletusarvona -toimintamallin (digital by default) mukaisesti. Tasapuolisten, läpinäkyvien ja helppokäyttöisten, sisäänrakennettuun yksityisyyden suojaan perustuvien digitaalisten menettelytapojen ja palveluiden lisäksi tämä vaatii käyttäjiltä digitaalista lukutaitoa. On kaikkien edun mukaista, että Euroopan väestö pystyy ylläpitämään itsemääräämisoikeuttaan hallitsemalla omia tietojansa ja niiden käyttöä. Heillä tulee olla mahdollisuus johdonmukaisesti itse päättää omasta digitaalisesta jalanjäljestään ja sen laajuudesta ja näkyvyydestä. Elinikäistä oppimista ja digitaalisten taitojen kehittämistä tulee edistää ja siinä on otettava huomioon eettiset, tekniset, juridiset, ekologiset ja yhteiskunnalliset näkökohdat.

(4) Luottamus ja turvallisuus sähköisen hallinnon toiminnassa

Kaikkien tulisi pystyä toimimaan digitaalisessa maailmassa turvallisesti sekä tunnistautumaan ja olemaan digitaalisesti tunnistettavissa helposti koko EU:n alueella. Kaikilla EU-alueen asukkailla tulee olla käytössään EU-standardien mukainen helppokäyttöinen, yleisesti hyväksytty ja turvallinen sähköinen henkilöllisyys (verkkotunnistautuminen), jonka avulla he voivat turvallisesti käyttää julkisia, yksityisiä ja rajat ylittäviä digitaalisia palveluita. Sähköisen hallinnon laaja hyväksyntä edellyttää luottamusta, joten meidän on varmistettava, että kansalaisilla ja yrityksillä on käytössään luotettavia ja varmennettavissa olevia sähköisen hallinnon sovelluksia ja palveluita, jotka täyttävät kaikki tiukat tietoturva-vaatimukset ja vastaavat käyttäjien tarpeita. Lisäksi vapaan, avoimen ja turvallisen digitaalisen ympäristön varmistamiseksi ja yhteiskunnallisen luottamuksen varmistamiseksi on syytä integroida perusoikeudet ja tietoturva osaksi kaikkia digitaalisia politiikkatoimia. Julkisen sektorin digitaalista kanssakäymistä kohtaan tunnetun luottamuksen edistämiseksi on laadittava asianmukaiset säädöskehukset, jotka varmistavat avoimuuden, ennustettavuuden ja sisäänrakennetun turvallisuuden ja tarvittaessa vahvistavat tai muuttavat nykyisiä säännöksiä.

(5) Digitaalinen suvereniteetti ja yhteentoimivuus

Digitaalinen suvereniteetti on avainasemassa varmistettaessa, että kansalaiset ja julkishallinnot pystyvät tekemään päätöksiä ja toimimaan omaehtoisesti digitaalisessa maailmassa. Meidän on varmistettava, että tieto- ja viestintätekniikan ratkaisujen (laitteiden, ohjelmien ja palveluiden) taustalla olevat komponentit ovat EU:n vaatimusten mukaisia. Meidän on luotava EU:lle oikeanlaiset olosuhteet kehittää omia tärkeimpiä digitaalisia valmiuksiamme, joihin kuuluu myös turvallisen pilvi-infrastruktuurin ja yhteentoimivien palveluiden toteuttaminen EU:n lainsäädännön ja eettisten arvojen mukaisesti. Yhteiset standardit, modulaariset arkkitehtuurit ja avoimen lähdekoodin ohjelmistojen käyttö julkisella sektorilla ovat strategisten digitaalisten työkalujen ja valmiuksien kehittämisen ja toteuttamisen mahdollistajia. Meidän on varmistettava monimuotoisten ja tehokkaiden digitaalisten ratkaisujen saatavuus voidaksemme varmistaa valinnanvapauden ja mahdollisuuden tarvittaessa vaihtaa tietojärjestelmämoduuleja. Julkisen sektorin luomien ohjelmistojen, tietojen ja työkalujen tulee olla uudelleenkäytettäviä ja avoimesti saatavilla siinä määrin kuin se on perusoikeuksien mukaista. Kuten Euroopan datastrategiassa on esitetty, vahvistetut yhteentoimivuusperiaatteet ja tarvittavat säädöskehikset ovat avainasemassa, kun autetaan Eurooppaa hyödyntämään datan taloudellista arvoa ja luodaan siten datan sisämarkkinat, jotka takaavat EU:n kilpailukyvyyn maailmanmarkkinoilla ja datasuvereniteetin.

(6) Ihmiskeskeiset järjestelmät ja innovatiiviset teknologiat julkisella sektorilla

Meidän on varmistettava, että Euroopan unioni vahvistaa entisestään edelläkävijän rooliaan turvallisen ja luotettavan teknologiasuunnittelun alalla ja että nousevien murroksellisten teknologioiden, kuten esineiden internetin (IoT), tekoälyjärjestelmien, lohkoketjuteknologian, sekä kvanttilaskennan tarjoamat mahdollisuudet saadaan valjastettua kaikkien EU:n jäsenvaltioiden kansalaisten ja yritysten käyttöön. Tällaisilla teknologioilla on runsaasti potentiaalia näyttöön perustuvan päätöksenteon alalla, ja ne ovat avainasemassa käyttäjakeskeisten julkisten palveluiden tarjoamisessa. Viitaten nykyisiin puheenjohtajan päätelmiin perusoikeuskirjasta tekoälyn ja digitaalisen muutoksen yhteydessä sekä siihen liittyviin keskeisiin asiakirjoihin³ tavoittemme on edistää ihmiskeskeistä, vastuullista ja yhteiseen hyvään pyrkivää kehitystä sekä tekoälyn ja muiden uusien tekniikoiden käyttöä julkisella sektorilla. Ihmiskeskeisen toimintamallin tarkoituksena on varmistaa, että tällaiset käyttötavat ovat osallistavia, auttavat ratkaisemaan yhteiskunnallisia haasteita eivätkä vahvista haitallisia yhteiskunnallisia tai taloudellisia vinoutumia. Julkisella sektorilla on tehtävä toimia

³ Koordinoitu tekoälysuunnitelma (COM(2018) 795 final) ja tekoälyä käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän laatimat Luotettavaa tekoälyä koskevat eettiset ohjeet.

roolimallina ja varmistaa, että näiden uusien tekniikoiden kehittäminen ja käyttöönotto perustuu tiiviisti yhteisiin perusoikeuksiimme ja perusarvoihimme ja niiden tukena on säädöskehys, joka on riittävän joustava torjumaan riskejä ja samalla kohentamaan innovaatio- ja kilpailukykyä.

(7) Kohti sietokykyistä ja kestävä digitaalista yhteiskuntaa

Yksi EU:n ajankohtaisimmista haasteista ja vastuista on planeettamme ja sen asukkaiden terveydestä huolehtiminen ja elämää ylläpitävän luonnon suojeleminen paremmin. Covid-19-pandemia on varoitus tulevaisuudessa todennäköisesti ilmenevistä uusista kriiseistä, joiden laatua emme voi ennakoida. Tänä aikana, kun terveydenhoitojärjestelmät ovat joutuneet ennen kokemattoman paineen alaisiksi, digitaaliset ratkaisut ovat osoittautuneet kriisinhallinnassa välttämättömiksi. Meidän on jatkuvasti tutkittava ja hyödynnettävä niitä kokemuksia, joita covid-19-pandemiasta ja sen digitalisaatiolle antamasta sysäyksestä on saatavissa. Lisäksi meidän on varmistettava, että yhä laajempi digitaalisten teknologioiden käyttö ei haittaa ihmisten fyysistä ja henkistä hyvinvointia, vaan pikemminkin edistää sitä. Lisäksi Euroopan digitalisaation tulee olla tiukasti kestävä kehityksen ohjelman Agenda 2030:n ja Pariisin sopimuksen sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukainen. Viitaten parhaillaan laadittaviin neuvoston päätelmiin digitalisaatiosta ympäristön hyväksi meidän on varmistettava, että kestävä digitaalinen siirtymä palvelee sekä yksittäisiä kansalaisiamme ja yrityksiämme että koko yhteiskuntaamme ja turvaa samalla elämää ylläpitävien luonnonarvojen säilymisen.

II. Poliittiset toimenpiteet

Edellä esitettyjen periaatteiden mukaisesti ryhdymme omassa valtioissamme toimiin ja – Tallinnan julkilausumasta saatujen kokemusten pohjalta – pyydämme Euroopan komissiolta ja muilta EU:n toimielimiltä tukea seuraavia tavoitteita edistävien toimenpiteiden toteuttamiseksi ja niiden edistymisen seuraamiseksi. Seuraavassa esitetyt politiikan toimenpidealueet sovelletaan kuhunkin valtioon ja digitaalisen julkisen palvelun kontekstiin sopivalla ja toteuttamiskelpoisella tavalla. Konkreettisesti tämä tarkoittaa seuraavia toimenpiteitä:

a) Perusoikeuksien ja demokraattisten arvojen edistäminen digitaalisessa ympäristössä

- edistämällä perusoikeuksien toteutumista digitaalisessa ympäristössä perusoikeuksien ja -arvojen toteutumisen vahvistamiseksi
- tehostamalla toimiamme sen varmistamiseksi, että yleisen mielipiteen muodostumiseen ja demokraattiseen päätöksentekoon ei vaikuteta uusien teknologioiden virheellisellä tai haitallisella käytöllä
- tukemalla kyberrikollisuuden vastaista taistelua, erityisesti toimia verkossa tapahtuvaa lasten hyväksikäyttöä, seksuaalista riistoa ja verkkovietettyä vastaan
- toteuttamalla ja edistämällä toimenpiteitä (esim. digitaalisia menettelysääntöjä), joiden tavoitteena on saavuttaa yhteisymmärrys keskinäisestä kunnioittavasta, tasapuolisesta ja kohteliaasta käytöksestä.

Näin ollen me allekirjoittaneet EU:n jäsenvaltiot sitoudumme vuoteen 2024 mennessä

- ✓ ryhtymään strategiaan hankkeisiin, joiden tarkoituksena on arvopohjaista digitalisaatiota koskevan tietoisuuden lisääminen, esimerkiksi kehittämällä alustoja digitalisaatiota käsittelevien kansallisten ja Euroopan-laajuisien strategioiden vaihtamiseen ja kehittämiseen ("digitaaliset pyöreät pöydät") ja järjestämällä rajat ylittävää ja kansainvälisitä vaihtotoimintaa (kuten työpajoja)
- ✓ luomaan abstraktien perusoikeuksien pohjalta konkreettisia politiikkatoimia ja toimimaan esimerkkinä ottamalla perusoikeudet huomioon julkisen sektorin innovaatiopolitiikoissa ja teknologian julkisia hankintoja koskevissa säännöissä
- ✓ edesauttamaan eettisten ja teknologisten asiantuntijalautakuntien muodostamista ja kansalaiskeskustelun syntymistä.

Pyydämme Euroopan komissiota ja EU:n toimielimiä

- ✓ edistämään Alliance to Better Protect Minors Online -aloitteen toteutumista
- ✓ kehittämään ohjeistuksia, käytäntösääntöjä ja muita välineitä säädösten noudattamisen tehostamiseksi, haitallisen sisällön torjumiseksi ja tukemaan ja koordinoimaan toimia verkossa tapahtuvan lapsia seksuaalisesti hyväksikäyttävän aineiston levittämisen torjumiseksi⁴
- ✓ tukemaan jatkossakin eurooppalaisen digitaalisen median seurantafoorumien kehittämistä ja laajentamista verkossa leviävän disinformaation torjumiseksi.

⁴ viitaten OECD:n vuoden 2018 raporttiin "Children & Young People's Mental Health in the Digital Age Shaping the Future"

b) Sosiaalisen osallistumisen ja osallisuuden parantaminen

- vahvistamalla digitaalista politiikkaa koskevaa kansalaiskeskustelua sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja aktiivisen kansalaisyhteiskuntaan osallistumisen edistämiseksi demokraattisessa poliittisessa keskustelussa
- kehittämällä kansalaisia ja hallintoviranomaisia tutkimaan entistä enemmän digitaalisten työkalujen käyttömahdollisuuksia digitalisaatiota koskevan poliittisen keskustelun muovaamisessa
- varmistamalla, että digitalisaatio tapahtuu osallistavasti ja tavalla, joka on vammaisten ihmisten saavutettavissa, sekä kehittämällä politiikkatoimia, jotka korjaavat nykyisin erityisesti tietyillä väestöryhmillä ja harvaan asutuilla alueilla ilmeneviä osallistumisvajeita
- tekemällä julkisista palveluista täysin käytettäviä vakiomallisilla mobiililaitteilla ja saavutettavia myös vammaisille, mukaan lukien turvalliset mahdollisuudet sähköiseen tunnistamiseen
- edistämällä ratkaisuja, joiden tavoitteena on torjua digitaalista syrjäytymistä tai edistää sopeutumista muuttuvaan taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen ympäristöön.

Näin ollen me allekirjoittaneet EU:n jäsenvaltiot sitoudumme vuoteen 2024 mennessä

- ✓ toteuttamaan käytännössä yhteiskehittämisen ja yhteistyön kansalaisten kanssa sekä rohkaistamaan digitaalisten työkalujen käyttöä edistämään kansalaisten osallistumista poliittiseen päätöksentekoon.
- ✓ tarjoamaan helpon pääsyn palveluihin mobiilikanavan kautta antamalla kansalaisille mahdollisuuden käyttää digitaalisia julkisia palveluita mobiililaitteillaan ja luomalla yhteistyössä EU-tasolla tarvittavat elementit, jotka takaavat mobiililaitteille rajat ylittävän yhteentoimivuuden
- ✓ varmistamaan, että digitalisaatio on osallistava ja myös vammaisten ja ikäihmisten käytettävissä sekä lisäämään toimenpiteitä julkisten palvelujen ja tietojen tuomiseksi täysin digitaalisesti saavutettaviksi saavutettavuusdirektiivin ja EU:n esteettömyysdirektiivin mukaisesti.

Pyydämme Euroopan komissiota ja EU:n toimielimiä

- ✓ luomaan puitteet jäsenvaltioiden väliselle yhteistyölle tavoitteena löytää tehokkaita toimintamalleja, jotka auttavat haavoittuvia ryhmiä parantamaan omavaraisuuttaan, keinoina esimerkiksi selkokieli, vaihtoehtoiset palvelukanavat, taidot ja laitteistot, jotka varmistavat kaikkien kansalaisten osallistumismahdollisuudet
- ✓ jatkamaan jäsenvaltioiden kanssa tehtyä työtä saavutettavuusdirektiivin ja EU:n esteettömyysdirektiivin täytäntöönpanemiseksi sekä tietotekniikan ammattilaisten digitaalista esteettömyyttä koskevien taitojen kehittämiseksi.

c) Digitaalisten vaikutusmahdollisuuksien ja digitaalisen osaamisen edistäminen

- edistämällä toimenpiteitä, jotka parantavat kansalaisten digitaalista osaamista, tietoja ja taitoja, sekä vahvistamalla heidän mahdollisuuksiaan toimia ja tehdä perusteltuja päätöksiä digitaalisessa ympäristössä
- tehostamalla määrätietoisia toimiamme sen varmistamiseksi, että kansalaiset ja yritykset Euroopassa voivat hallita tietoaan ja digitaalista identiteettiään
- vahvistamalla digitaalisten taitojen ja työkalujen kehittämistä ja käyttöä julkisella sektorilla
- edistämällä uusia digitaalisia toimintatapoja koskevaa johtajien jatkokoulutusta siirtymässä kohti etätyöskentelyä ja kontaktittomia liiketoimintamalleja (esimerkiksi maksuja ilman käteistä, älysovimuksia ja sähköisiä allekirjoituksia)
- kiinnittämällä erityistä huomiota monimuotoisuuteen, osallistavuuteen ja sukupuolten tasa-arvoon edistettäessä julkisen sektorin digitaalista osaamista.

Näin ollen me allekirjoittaneet EU:n jäsenvaltiot sitoudumme vuoteen 2024 mennessä

- ✓ aloittamaan työpajoja, koulutusta ym. edistämään digitaalisia taitoja ja digitalisaatiota koskevaa tietämystä julkisella sektorilla
- ✓ tarjoamaan jatkossakin helposti saatavia, käyttäjälähtöisiä palveluita ja saumattomia digitaalisia julkisia palveluita, työkaluja ja sovelluksia
- ✓ käynnistämään ja edistämään aloitteita, jotka takaavat, että suurella yleisöllä on käytössään tarvittava digitekniikka ja -osaaminen sekä niiden käytön edellyttämät perustaidot (esimerkiksi "digilähettiläiden" verkkopalvelu).

Pyydämme Euroopan komissiota ja EU:n toimielimiä

- ✓ perustamaan vuoden 2021 aikana digiosaamisalustan, johon on koottu samaan paikkaan kaikki digitaitoja koskevat aloitteet (mukaan lukien tekoälyn ja kyberturvallisuuden kaltaisia uusia tekniikoita koskevat), itsearviointityökalut ja asiaan liittyvät tiedot kaikkialta EU:n alueelta
- ✓ jatkamaan tukeaan EU:n laajuiselle Safer Internet Centre -verkostolle, joka tarjoaa tietoa, ohjeita ja puhelinneuvontaa tehdäkseen internetistä lapsille turvallisemman ja parantaakseen lasten mahdollisuuksia toimia verkossa ja kasvaa vastuullisiksi digikansalaisiksi
- ✓ vahvistamaan ja laajentamaan Euroopan digitaalisen koulutuksen keskusta (European Digital Education Hub), joka toimii keskuksena digitaalisen koulutuksen aloitteille kaikkialla EU:n alueella (ottaen mukaan kansalliset digitaalisen koulutuksen neuvontapalvelut, yhdistäen kansalliset politiikat ja mahdollistaen rajat ylittävän yhteistyön digitaalisen koulutuksen aloitteissa)
- ✓ luomaan puitteet medialukutaitoa koskevalle yhteistyölle, joka vahvistaa tietoisuutta kehittyvästä verkkoympäristöstä sekä algoritmien ja muiden tekoälyn perustuvien työkalujen sekä täydennetyin todellisuuden, virtuaalitodellisuuden ja yhdistelmätodellisuuden roolista siinä.

d) Luottamuksen vahvistaminen digitaalisen ympäristön turvallisuutta parantamalla

- ryhtymällä toimeen laajasti käytössä olevien, turvallisten ja yhteentoimivien sähköisen tunnistautumisen luottamuspalveluiden tuomiseksi kaikkien EU-alueen asukkaiden käyttöön ja luotettavien, käyttäjäkeskeisten, saavutettavien ja toimintavarmojen julkisten palveluiden ja tietojen tarjoamiseksi
- soveltamalla asianmukaisia kriteereitä julkisella tuella rahoitettaviin luotaviin tai kerättäviin tietoihin niiden uudelleenkäytön mahdollistamiseksi
- kunnioittamalla läpinäkyvyyden, vastuullisuuden ja luottamuksellisuuden kaltaisia kybereettisiä periaatteita digitaalisten julkisten palvelujen tarjoamisessa ja edistämällä rehellisyyttä, tunnollisuutta ja lakien noudattamista käyttäjien keskuudessa
- vahvistamalla toimia, jotka suojaavat jäsenvaltioiden viranomaisten tallentamia tietoja ei-toivotulta häiriöiltä.

Näin ollen me allekirjoittaneet EU:n jäsenvaltiot sitoudumme vuoteen 2024 mennessä

- ✓ edistämään ilmoitettujen sähköisen tunnistamisen menetelmien esittelyä ja käyttöä sekä ottamaan käyttöön yksityiselle sektorille tarkoitettuja kannustimia käyttää eurooppalaista luotettavaa ja ilmoitettua sähköistä tunnistamista
- ✓ harkitsemaan tapoja, joilla voi edistää yhteisymmärrystä tieto- ja viestintäteknikan tietoturva-vaatimuksista
- ✓ edistämään tietojen vastuullista ja laillista uudelleenkäyttöä ja yhden kerran periaatetta Tallinnan julkilausuman mukaisesti sekä edesauttamaan uusia konsepteja, kuten käyttäjän suostumukseen perustuvaa henkilötietojen hallintaa.

Pyydämme Euroopan komissiota ja EU:n toimielimiä

- ✓ jatkamaan työtä puitteiden asettamiseksi EU:n laajuiselle digitaaliselle identiteetille, jonka avulla kansalaiset ja yritykset voivat käyttää julkisia ja yksityisiä verkkopalveluja suojatusti ja saumattomasti paljastaen mahdollisimman vähän tietoa ja säilyttäen täyden hallinnan omiin tietoihinsa
- ✓ edistämään parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja yhteyksien muodostamista toimivaltaisten kansallisten ja paikallisten viranomaisten välillä, jotta nykyisiä rakenteita ja ryhmiä, kuten verkko- ja tietoturva-alan yhteistyöryhmää ja eurooppalaista vaaliyhteistyöverkostoa, voitaisiin hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti.

e) Euroopan digitaalisen suvereniteetin ja yhteentoimivuuden vahvistaminen

- sopimalla julkisen sektorin teknologiatoimittajille ja ratkaisuille asetettavista yhteisistä eurooppalaisista vaatimuksista (mukaan lukien tietoturva, tietosuoja, yhteentoimivuus, uudelleenkäytettävyys) EU:n ja jäsenvaltioiden nykyisiä vaatimuksia mukauttamalla
- edistämällä omia tärkeimpiä digitaalisia valmiuksiamme kehittää ja toteuttaa digitaalisia ratkaisuja turvallisessa pilvi-infrastruktuurissa julkisia palveluita varten
- luomalla yhteisiä standardeja ja modulaarisia arkkitehtuureja
- tekemällä julkisen sektorin tiedot Euroopan unionin alueella tarpeen mukaan vapaasti käytettäviksi avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annetun direktiivin ((EU) 2019/1024) mukaisesti
- tarjoamalla asianmukaiset, turvalliset ja edulliset tilat tietotekniikan ja digitaalisen tekniikan teknologioiden testaamiseen ja kokeilemiseen (kehitys- ja kokeiluympäristöt) innovaatioiden edistämiseksi
- vähentämällä Euroopan yritysten ja kansalaisten hallinnointirasitusta toteuttamalla digitaalisesta palveluväylästä annetun direktiivin ((EU) 2018/1724) ja edistämällä rajat ylittävää yhden kerran periaatetta nykyisten EU-sääntöjen ja yhteentoimivuuspuitteiden mukaisesti kiinnittäen erityistä huomiota tarvelähtöiseen toimintatapaan;
- edistämällä yhteentoimivuutta käytäntöjen, tietojen, ratkaisujen ja palveluiden suunnittelussa rajat ylittävien ja monialaisten yhteyksien kehittämiseksi

Näin ollen me allekirjoittaneet EU:n jäsenvaltiot sitoudumme vuoteen 2024 mennessä

- ✓ pyrkimään yhdessä Euroopan komission kanssa sopimaan konkreettisista määräajoista ja kriteereistä, esimerkiksi tarvelähtöisestä toimintatavasta entistä sopivampien rajat ylittävien julkisten verkkopalveluiden tarjoamiseksi kaikkialla EU:n alueella
- ✓ pyrkimään yhdessä saamaan aikaan sopimuksia digitaalisen suvereniteetin kannalta olennaisille julkisen sektorin teknologiatoimittajille ja ratkaisuille asetettavista vaatimuksista
- ✓ ottamaan käyttöön yhteisiä standardeja, modulaarisia arkkitehtuureja ja – tarvittaessa – avoimen lähdekoodin tekniikoita rajat ylittävien digitaalisten ratkaisujen kehittämisessä ja toteuttamisessa.

Pyydämme Euroopan komissiota ja EU:n toimielimiä

- ✓ perustamaan alustoja tietojen jakamista ja uudelleenkäyttöä varten ("data-alueet") esimerkiksi eurooppalaisen terveysdata-alueen mallin mukaan ja edistämään niiden käyttöä sekä perustamaan eurooppalaisen teollisuustietojen ja pilvipalvelujen allianssin, jonka tavoitteena on luoda Eurooppaan uuden sukupolven turvalliset, häiriösietoiset ja energiatehokkaat pilvilaskentavalmiudet

- ✓ jatkamaan rajat ylittävän yhteentoimivuuden koordinoitua ja eurooppalaisten yhteentoimivuuksiperiaatteiden vahvistamista
- ✓ tukemaan tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa innovatiivista julkisen ja yksityisen sektorin (GovTech) yhteistyötä sekä edistämään rajat ylittävien avoimen lähdekoodin standardien, ratkaisujen ja vaatimusmäärittelyjen kehittämistä, jakamista ja uudelleenkäyttöä
- ✓ edistämään tietojen yhdenmukaisuutta ja laadukkuutta kaikissa jäsenmaissa varmistamalla avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annetun direktiivin ((EU) 2019/1024) täytäntöönpanon yhteisillä standardeilla
- ✓ varmistamaan paremman säädöskäytännön periaatteiden avulla, että Euroopan komission ehdottamat politiikat ja lainsäädäntötoimet ovat lähtökohtaisesti digitaalivalmiita ja yhteentoimivia. Tukemaan jäsenvaltioiden välistä vaihtoa paremman säädöskäytännön ympärille syntyneen yhteisön kautta ja pilotoimaan ja jakamaan ratkaisuja.

f) Arvopohjaisten, ihmiskeskeisten tekoälyjärjestelmien luominen julkisen sektorin käyttöön

edistämällä eurooppalaisiin arvoihin ja sääntöihin perustuvaa tekoälyekosysteemiä, joka vapauttaa tämän teknologian tarjoamat yhteiskunnalliset ja taloudelliset edut eurooppalaisten ihmisten ja yritysten käyttöön

- edistämällä vastuullista julkista hyvinvointia ja ihmiskeskeistä kehitystä sekä läpinäkyvän ja ymmärrettävän tekoälyn käyttöä ja kehittämällä kilpailukykyä ja innovointia Euroopan unionissa
- varmistamalla, että käytössä ovat kaikki tarvittavat suojatoimet lainvastaisen syrjinnän estämiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi
- tehostamalla yhteisiä toimiamme, joiden tavoitteena on tarjota tehokkaita tieto- ja viestintätekniisiä tietoturvyökaluja ja vaatimuksia estämään luvaton pääsy tietoihin ja tietojen luvaton käyttö ja käsittely sekä itseoppivien algoritmien haitallinen häirintä
- lisäämällä määrätietoisia toimiamme tekoälyjärjestelmien luottamuksellisuuden, eheyden ja saatavuuden varmistamiseksi niiden koko käyttöiän ajan
- tunnustamalla ymmärrettävän tekoälyn merkityksen luotettavuuden vahvistamisessa esimerkiksi varmistamalla riittävä avoimuus algoritmitasolla

- varmistamalla asianmukaiset tietohallintomekanismit – mukaan lukien tarvittaessa riittävä ihmisen suorittama valvonta – tekoälyjärjestelmien asianmukaisen toiminnan ja päätöksenteon varmistamiseksi.

Näin ollen me allekirjoittaneet EU:n jäsenvaltiot sitoudumme vuoteen 2024 mennessä

- ✓ jakamaan keskenämme parhaita käytäntöjä ihmiskeskeisten julkisen sektorin tekoälyjärjestelmien onnistuneista toteutuksista
- ✓ edistämään avoimuutta ja vastuullisuutta esimerkiksi ilmoittamalla, milloin digitaalisissa julkisissa palveluissa käytetään automaattisia päätöksentekoprosesseja, ja varmistamaan niiden tietoaineistojen laadun, jotka syötetään tekoälyjärjestelmiin digitaalisten julkisten palvelujen suunnittelun yhteydessä (esimerkiksi tietoaineistojen laatusineteillä)
- ✓ kiihdyttämään julkishallinnon ihmiskeskeistä teknologiaa koskevan tietämyksen jakamista hallinnollisten innovaatiostrategioiden kehittäjien kesken.

Pyydämme Euroopan komissiota ja EU:n toimielimiä

- ✓ jatkamaan tekoälyn käyttöönoton seuranta EU-maiden julkishallinnoissa
- ✓ vahvistamaan digitaali-innovaatiokeskittymiä ja tekoölyyn keskittyviä tilauspohjaisia alustoja
- ✓ tekemään esityksen riskiperusteisesta, aikaa kestävästä ja suhteellisesta tekoölyä koskevasta lainsäädännöstä ja päivitetystä koordinoidusta tekoölysuunnitelmasta, johon sisältyy toimenpiteitä luotettavan ja ihmiskeskeisen tekoälyn käyttöönoton edistämiseksi julkishallinnoissa ja jossa arvioidaan osaamisen kehittymistä julkishallinnoissa
- ✓ tukemaan tutkimusta, kehitystä ja innovointia tekoölypohjaisten ratkaisujen tehon, luotettavuuden ja käyttöasteen parantamiseksi tekoölyä käsittelevän valkoisen kirjan (COM (2020) 65) mukaisesti.

g) Resilienssin ja kestäväen kehityksen edistäminen

- varmistamalla, että Euroopan digitalisaatio edistää YK:n kestäväen kehityksen tavoitteita, ja tekemällä itse digitalisaatioon liittyvästä energiankäytöstä kestävämpää
- edistämällä digitaalisten työkalujen ja tieto- ja viestintätekniisten ratkaisujen käyttöä Euroopan unionin siirtymässä kohti ilmastoneutraaliutta sekä vähentämällä tietojenkäsittelyn ja teknologian lisääntyvään käyttöön digitaalisessa yhteiskunnassa liittyviä päästöjä

- kehittämällä tarvittavia politiikkatoimia tukemaan työpaikkakulttuuria, joka edistää digitaalisten tekniikoiden tervettä asianmukaista käyttöä ja työn ja vapaa-ajan välistä tasapainoa hyödyntämällä yhteiskehittämistä ja yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa
- vahvistamalla digitaalisia sisämarkkinoita, jotka tuovat digitalisaation ja siirtoyhteyksien taloudelliset ja sosiaaliset hyödyt kansalaisten hyväksi kaikissa maissa ja kaikilla alueilla
- varmistamalla yhtenäisen luotettavan data-alueen Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa varten EU-yhteistyön, tietojen, parhaiden käytäntöjen ja sähköisen hallinnon ratkaisujen uudelleenkäytön ja jakamisen laajentamiseksi ja syventämiseksi.

Näin ollen me allekirjoittaneet EU:n jäsenvaltiot sitoudumme vuoteen 2024 mennessä

- ✓ harkitsemaan keinoja arvioida digitaalisten työkalujen ja infrastruktuurien energiankulutusta ja parantaa läpinäkyvyyttä sekä tapoja energiatehokkuuden parantamiseksi
- ✓ arvioimaan tieto- ja viestintäteknologian ympäristövaikutuksia käyttäen monikriteeristä elinkaarianalyysia ja laatimaan strategian digitaalisten laitteiden elinkaaren pidentämiseksi ja tieto- ja viestintäteknologiatuotteiden elinkaaren kierrätettävyyttä parantavan ekosuunnittelun edistämiseksi
- ✓ edistämään kriisinhallintatietojen vaihtoa erityisesti terveydenhoitoalalla esimerkiksi eurooppalaisen terveysdata-alueen kautta
- ✓ aloittamaan asiantuntijakuulemisia, jotka tarjoavat ohjeita digitaalitekniikoiden terveellisestä ja asianmukaisesta käytöstä sekä ja työn ja vapaa-ajan välisestä tasapainosta ihmisten fyysiselle ja psyykkiselle terveydelle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

Pyydämme Euroopan komissiota ja EU:n toimielimiä

- ✓ edistämään yhteistyötä Euroopan unionin sisällä, jotta tietoliikenneverkkoinfrastruktuuria voitaisiin hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti EU:n kriisinsietokyvyn ja vihreän kehityksen ohjelman edistämisessä
- ✓ edistämään EU:n laajuista innovatiivisten ideoiden vaihtoa käyttäen eurooppalaista tutkimusaluetta (ERA) sen varmistamiseksi, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat hyvissä asemissa ja valmiita vastaamaan tulevaisuuden asettamiin haasteisiin
- ✓ parantamaan terveydenhuolto- ja hoitojärjestelmien sietokykyä jatkamalla yhdessä jäsenvaltioiden kanssa sähköisten terveyspalvelujen verkoston yhteentoimivien digitaalisten terveysratkaisujen kehittämistä ja toteuttamista. Esimerkkejä tästä ovat potilastietojen vaihto sekä terveysalan mobiili- ja etäpalvelusovellukset, jotka edistävät siirtymää kohti integroituja, jatkuvia ja räätälöityjä terveydenhoitojärjestelmiä.

III. Johtopäätös

Me allekirjoittajat sitoudumme täytäntöönpanemaan edellä esitetyt tämän julkilausuman osa-alueet vuoden 2024 loppuun mennessä. Esitämme vuosittain tämän julkilausuman täytäntöönpanon edistymisen oman valtiomme tilanneraporissa kunkin EU-puheenjohtajan valmistelemalla tavalla vuoteen 2024 saakka ja pyydämme Euroopan komissiolta tukea soveltuvan mekanismin luomiseen. Toteutamme kukin omassa valtiossamme edellä esitetyt toimintalinjat korostaen, että monivuotisen rahoituskehiksen (MFF, Multiannual Financial Framework) ja väliaikaisen "Next Generation EU (NGEU)" -elpymisvälineen kautta saadulla rahoituksella on mahdollisuus tukea myös näiden yhteisten tavoitteiden saavuttamista ja edellä esitettyjen toimien ja toimenpiteiden toteuttamista.

Tallinnan julkilausuman ja sähköisen hallinnon toimintasuunnitelman saavutuksiin perustuen sitoudumme yhdessä Euroopan komission ja EU:n toimielinten kanssa vahvistamaan EU:n sähköisen hallinnon politiikkaa sekä varmistamaan julkisen sektorin digitalisaation koordinoinnin ja tukemisen kaikissa EU:n jäsenvaltioissa.

Pyydämme Euroopan unionin toimielimiä tukemaan ja edistämään tässä julkilausumassa esitettyjä poliittisia periaatteita ja toimia EU:n tasolla. Kehotamme komissiota ja muita EU:n toimielimiä yhdenmukaistamaan digitaalisen ja innovatiivisen hallinnon aloitteet tämän julkilausuman toimintalinjojen ja EU:n politiikoiden kanssa. Pyydämme, että Euroopan komissiota huomioi tämän julkilausuman laatiessaan uusia politiikkatoimia, esimerkiksi uutta sähköisen hallinnon politiikkaa, yhteentoimivuuksstrategiaa tai Eurooppa-neuvoston pyytämää uutta digitaalista kompassia.

Esitämme, että Ranskan EU-puheenjohtajakaudella selvitetään julkilausuman täytäntöönpano keväällä 2022. Esitämme, että Portugali tulevalla puheenjohtajakaudellaan tukee, edistää ja laajentaa nykyisen julkilausuman periaatteita ja tavoitteita laatimalla Lissabonin julkilausuman, joka muodostaa yhteisymmärryksen digitaalista yhteiskuntaa tukevista oikeudellisista arvoista.

	Unterzeichner	Dr. Margarete Schramböck
	Datum/Zeit-UTC	2020-12-02T12:13:52+01:00
	Prüfinformation	Informationen zur Prüfung der elektronischen Signatur finden Sie unter: https://www.signaturpruefung.gv.at
Hinweis	Dieses mit einer qualifizierten elektronischen Signatur versehene Dokument ist gemäß EU Verordnung Nr. 910/2014 (eIDAS) einem handschriftlich unterzeichneten Dokument grundsätzlich rechtlich gleichgestellt.	

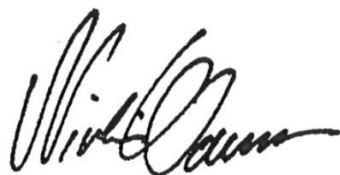
Margarete Schramböck
liittovaltion digitaali- ja
talousministeri ITÄVALLAN TASAVALTA

Mariyana Nikolova

varapääministeri, talous- ja väestöasiat
BULGARIAN TASAVALTA

Kyriacos Kokkinos
Kyriacos Kokkinos
apulaisministeri, tutkimus-,
innovointi- ja digitaalipolitiikan
ministeriö
KYPROKSEN TASAVALTA

Nicolai Wammen
valtiovarainministeri
TANSKAN KUNINGASKUNTA

Mathieu Michel
valtiosihteeri, digitalisaatio, vastuualueena
hallinnon yksinkertaistaminen ja valtion
rakennuslaitos
BELGIAN KUNINGASKUNTA

Digitalno potpisao:
Bernard Gršić
Datum: 2020.12.03
13:54:50 +01'00'

Bernard Gršić
valtiosihteeri, digitaaliyhteiskunnan
kehittämisestä vastaava
keskusvirasto
KROATIAN TASAVALTA

Digitálně podepsal Ing. Vladimír
Dzurilla
Datum: 2020.12.02 12:25:42 +01'00'

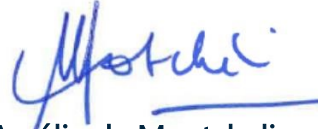
Ing. Vladimír Dzurilla
Vladimir Dzurilla
digitaalisen liiketoiminnan
johtaja ja pääministerin
ICT- ja digitalisaatioasioiden
neuvonantaja
TŠEKIN TASAVALTA

Raul Siem
ulkomaankauppa- ja
tietotekniikkaministeri
VIRON TASAVALTA

Handwritten signature of Sirpa Paatero in blue ink.

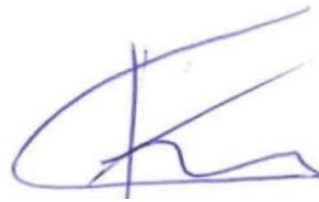
Sirpa Paatero
kuntaministeri
SUOMEN TASAVALTA

Handwritten signature of Amélie de Montchalin in blue ink.

Amélie de Montchalin
julkisen sektorin muutoksen ja
julkishallinnon ministeri
RANSKAN TASAVALTA

Handwritten signature of Markus Richter in blue ink.

Markus Richter
valtiosihteeri, liittovaltion
sisä-, rakennus- ja yhteisöministeriö,
ja liittohallituksen
tietotekniikkavaltuutettu
SAKSAN LIITTOTASAVALTA

Handwritten signature of Kyriakos Pierrakakis in blue ink.

Kyriakos Pierrakakis
digitaalisesta hallinnosta vastaava
ministeri
HELLEENIEN TASAVALTA

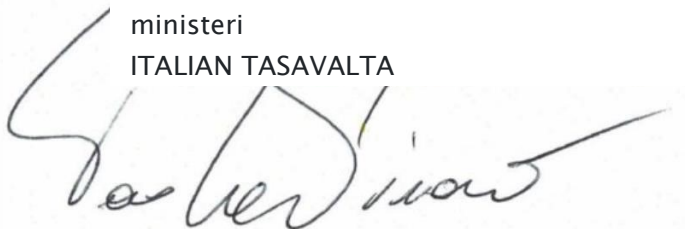
Handwritten signature of Károly Kontra in blue ink.

Károly Kontra
varaministeri, sisäministeriö
UNKARI

Handwritten signature of Ossian Smyth in blue ink.

Ossian Smyth
julkisista hankinnoista ja
sähköisestä hallinnosta
vastaava apulaisministeri
IRLANTI

Paola Pisano
teknologisesta innovoinnista ja
digitaalisesta siirtymästä vastaava
ministeri
ITALIAN TASAVALTA

Handwritten signature of Artis Pabriks in blue ink.

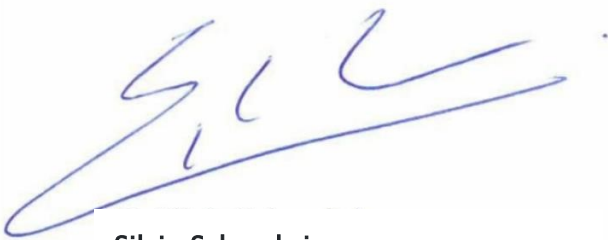
Artis Pabriks
virkaa tekevä ympäristö- ja
aluekehitysministeri
- varapääministeri,
puolustusministeri
LATVIAN TASAVALTA

Marius Skuodis
talous- ja innovaatioasioiden
varaministeri
LIETTUAN TASAVALTA

**Marc
Charles G.
Hansen** Digitally signed
by Marc Charles
G. Hansen
Date: 2020.12.03
09:43:12 +01'00'

Marc Hansen
digitalisaatiosta vastaava
apulaisministeri
LUXEMBURGIN
SUURHERTTUAKUNTA

Silvio Schembri
talous- ja teollisuusministeri
MALTAN TASAVALTA

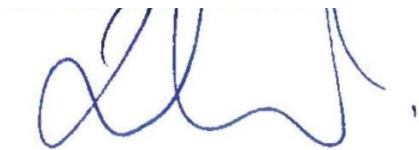
Käsin allekirjoitettu tulostettu kappale

Raymond Knops
valtiosihteeri, sisäasiat ja kuningaskunnan
sisäiset suhteet
ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA

Marek Zagórski
kyberturvallisuudesta vastaava
valtiosihteeri pääministerin kansliassa
PUOLAN TASAVALTA

**Alexandra
Ludomila Ribeiro
Fernandes Leitão** Assinado de forma digital
por Alexandra Ludomila
Ribeiro Fernandes Leitão
Dados: 2020.12.02 19:34:27
z

Alexandra Leitão
valtion- ja julkishallinnon
nykyaikaistamisesta
vastaava ministeri
PORTUGALIN TASAVALTA

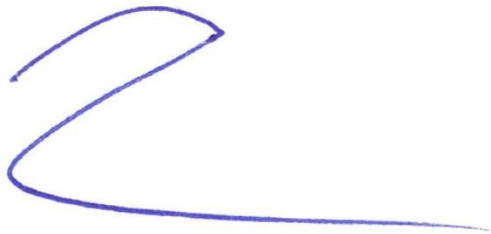

Marian Murgulet
tietotekniikasta ja hallinnosta
vastaava valtiosihteeri
tietohallintojohtaja
ROMANIA

Veronika Remišová
varapääministeri,
investointi-
ja digitalisointiministeri
SLOVAKIAN TASAVALTA

Digitally signed by
Marian Murgulet
Date: 2020.12.01 10:45:25

A blue ink signature consisting of a large, sweeping 'Z' shape followed by a long horizontal line.

Boštjan Koritnik
julkishallintoministeri
SLOVENIAN TASAVALTA

A blue ink signature consisting of several overlapping loops and curves.

Ms Nadia Calviño-Santamaría
Third Vice-President of the
Government and Minister for the
Economy and Digital Transformation
KINGDOM OF SPAIN

A blue ink signature consisting of a large loop followed by a horizontal line.

Anders Ygeman
energia- ja digitalisointiministeri
RUOTSIN KUNINGASKUNTA

LIITE

PUOLAN ESITTÄMÄ VARAUMA

Berliinin julkilausumaan digitaalisesta yhteiskunnasta ja arvopohjaisesta digitaalisesta hallinnosta

”Miesten ja naisten välinen tasa-arvo on Euroopan unionista tehtyjen sopimusten suojaama perusoikeus. Puola takaa miesten ja naisten välisen tasa-arvon Puolan kansallisen oikeusjärjestelmän puitteissa kansainvälisesti sitovien ihmisoikeusvälineiden ja Euroopan unionin perusarvojen ja periaatteiden mukaisesti. Tästä syystä Puola tulkitsee Berliinin julkilausuman sukupuolten tasa-arvoon viittaavien kohtien tarkoittavan miesten ja naisten välistä tasa-arvoa SEUT:n 8 artiklan mukaisesti.”